

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Nr.
Į 2022-05-20 Nr. (1.27Mr)2T-802

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 62, 8, 101, 103, 104, 19, 20, 22, 221, 24, 271, 28, 60 ir 62 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 282 straipsniu ir VII skyriumi bei 9, 10 ir 102 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą, teikia dėl jo šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Minėtu įstatymo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos notariato įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad notarų skaičių, jų buveinę ir veiklos teritoriją nustato teisingumo ministras pagal *tvirtinamą notarų gyventojams teikiamų teisinių paslaugų poreikių vertinimo metodiką*.

Iš pateiktos formuluotės neaišku, kas tvirtins notarų gyventojams teikiamų teisinių paslaugų poreikių vertinimo metodiką, todėl siūlytume tikslinti arba palikti šiuo metu galiojančią formuluotę.

2. Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad *notarų teikiamų teisinių paslaugų* poreikį, susijusį su notarų skaičiumi ir jų veiklos teritorija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija įvertina kiekvienais kalendoriniais metais iki spalio 1 dienos.

Neaišku, apie kokias notarų teikiamas teises paslaugas Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje yra kalbama, nes šiuo metu galiojančiame Notariato įstatyme tokios paslaugos nėra apibrėžtos (Notariato įstatymu yra reglamentuojami notariniai veiksmai, notarų teikiamos mediacijos, aukcionų organizavimo ir vykdymo paslaugos, taip pat yra minimas sandorių projektų parengimas, konsultacijos, techninės paslaugos).

Siekdami teisinio aiškumo, taip pat išsamesnio notarų kompetencijos atskleidimo ir reglamentavimo, siūlytume įvertinti galimybę Įstatyme apibrėžti, kokios notarų teikiamos paslaugos yra laikomos teisinėmis paslaugomis, arba jas išvardinti.

3. Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad *notaras nevaržomai dalyvauja notarų savivaldos* ir kitų renkamų institucijų veikloje.

Manytume, kad ši nuostata neatitinka Įstatymo 65 straipsnio, kuriame numatyta, kad kiekvienas notaras yra Notarų rūmų narys (t. y. notarų savivaldoje dalyvauja privalomai, o ne nevaržomai), todėl siūlytume tikslinti.

4. Įstatymo 27¹ straipsnio 1 punkte nurodyta, kad seniūnai tvirtina įgaliojimus, kuriuos fiziniai asmenys duoda korespondencijai (konkrečiai – siunčiamiems pinigams ir siuntiniams) gauti, taip pat darbo užmokesčiui ir kitoms su darbo santykiais susijusioms išmokoms, pensijoms, pašalpoms, stipendijoms ar viešosioms ir administracinėms paslaugoms gauti.

Atkreiptinas dėmesys, kai neretai teisės aktai nustato, kad tam tikros administracinės ar viešosios paslaugos gali būti suteiktos tik asmeniui kreipiantis asmeniškai, o ne per įgaliotinį (pvz., Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklių, patvirtintų VI Registrų centras direktoriaus 2018 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-24, 22 punkte ir kt.). Siūlome, įvertinus šį aspektą, atitinkamai patikslinti Įstatymo 27¹ straipsnio 1 punktą.

5. Įstatymo 66 straipsnio 4 punkte nurodytas Notarų rūmų uždavinys *prižiūrėti, kaip notarai atlieka savo funkcijas ir laikosi profesinės etikos reikalavimų*.

Atkreipiame dėmesį, kad šis uždavinys atkartoja (dubliuoja) Įstatymo 67 straipsnio 2 ir 3 punkte dėstomas Notarų rūmų funkcijas. Be to, Įstatymo 66 straipsnio 1 punkte nurodytas Notarų rūmų uždavinys *įgyvendinti notarų savivaldą* savo turiniu yra platesnis už 4 punkte nurodytą uždavinį ir jį apima (t. y. notarų savivaldos įgyvendinimas yra neatsiejamas nuo notarų veiklos priežiūros, todėl nėra tikslinga priežiūros vykdymą išskirti kaip atskirą uždavinį).

Atsižvelgdami į tai, abejotume šio uždavinio nurodymo pridėtine verte bei tikslingumu ir siūlytume įvertinti galimybę jo atsisakyti.

Atitinkama pasiūlymas taikytinas ir Įstatymo 66 straipsnio 8 punkte nurodytam Notarų rūmų uždaviniui – *rengti norminių teisės aktų, susijusių su notariatu, projektus ir teikti juos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai*, kuris atkartoja (dubliuoja) Įstatymo 67 straipsnio 4 punkte nurodytą Notarų rūmų funkciją.

Be to, manytina, kad Įstatymo 66 straipsnio 9 punkte nurodytas uždavinys *bendradarbiauti su Lietuvos, užsienio valstybių ir tarptautinėmis organizacijomis* galėtų būti priskirtas prie funkcijų, o ne uždavinių, nes rodo tęstinį, nuolatinio pobūdžio veiksmą be orientacijos į konkretų rezultatą.

6. Įstatymo 66 straipsnio paskutinėje pastraipoje po žodžio „institucijų“ siūlytume įrašyti žodžius „ir įstaigų“.

7. Įstatymo 67 straipsnio 4 punkte nurodyta Notarų rūmų funkcija – *teikia siūlymus dėl notarų veiklos, rengia norminių teisės aktų, susijusių su notarų veikla, projektus, teikia pastabas ir pasiūlymus dėl projektų.*

Siekdami teisinio aiškumo, siūlytume patikslinti šios funkcijos formuluotę nurodant, kam Notarų rūmai teikia pasiūlymus dėl notarų veiklos.

Taip pat, dėstant minėtą funkciją, siūlytume nurodyti, kad Notarų rūmai rengia norminių teisės aktų (išskyrus įstatymų, Seimo ir Vyriausybės nutarimų) projektus.

Atkreipiame dėmesį, kad įstatymų, Seimo ir Vyriausybės nutarimų rengimas priskirtinas prie politikos formavimo, kurį, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, atlieka ministerijos.

8. Iš įstatymo 67 straipsnio 9 punkto siūlytume kaip perteklinius išbraukti žodžius „organizuoja ir“.

9. Įstatymo 67 straipsnio 13 punktu siūloma Notarų rūmams pavesti išduoti notaro pažymėjimus, kai sprendimą dėl notarų skyrimo ir atleidimo ir toliau priiminės Teisingumo ministerija.

Šiam pasiūlymui neprieštaraujame, tačiau atkreipiame dėmesį į tai, kad notaro pažymėjimo išdavimas, kai sprendimą dėl notaro skyrimo ir atleidimo priiminės kitas subjektas, laikytinas techniniu veiksmu, o ne administracine paslauga pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Vidaus reikalų viceministrė

Sigita Ščajevienė